

Aktuellt

Dokument
& lagarLedamöter
& partierSå fungerar
riksdagenKontakt &
besökWebb-
tv[Start](#) > [Dokument & lagar](#) > [Renhållningslag \(1979:596\)](#)

Renhållningslag (1979:596)

SFS nr: 1979:596

Departement/myndighet:

Miljödepartementet

Utfärdad: 1979-06-14

Ändrad: t.o.m. SFS 1997:1197

Upphävvd: 1999-01-01

Författningen har upphävts genom: SFS
1998:811Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#) >Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#) >

Innehåll:

[Övergångsbestämmelser](#)

Inledande bestämmelser

1 § Med hushållsavfall avses i denna lag
avfall och orenlighet som härrör från

Svensk författningssamling

Svensk författningssamling
(SFS) innehåller gällande
lagar och förordningar.
Om en författning ändras
ersätts den gamla texten
med den nya.

hushåll och därmed jämförligt avfall.

Med hantering avses i lagen uppsamling, förvaring, bortforsling och slutligt omhändertagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

1. föreskriva att hushållsavfall och annat avfall får föras in till eller föras ut ur landet endast efter särskilt tillstånd,

2. i övrigt meddela sådana föreskrifter om begränsningar i fråga om avfallstransporter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Med fastighetsinnehavare avses i lagen den som äger fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare. *Lag (1995:828)*.

2 § Utöver föreskrifterna i denna lag finns föreskrifter om avfallshantering i författningar om miljöskydd och om kemiska produkter samt i andra författningar.

Utan hinder av denna lag kan regeringen eller en myndighet, som regeringen bestämmer, beträffande försvarsmakten meddela särskilda föreskrifter i frågor som

avses i lagen. *Lag (1985:427)*.

2 a § Avfallshantering skall ske på ett sådant sätt att åtgärder som underlättar återanvändning och återvinning av avfallet främjas, om det behövs för att spara råvaror eller energi eller med hänsyn till miljövården. *Lag (1990:235)*.

Allmän aktsamhetsregel

3 § Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt. Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om avfallshanteringen.

Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter. *Lag (1983:301)*.

Den kommunala renhållningsskyldigheten

4 § Varje kommun skall, om inte annat föreskrivs med stöd av 6 b §, svara för att hushållsavfall inom kommunen forslas till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl hälsoskydds- och miljövårdskrav som

enskilda intressen.

När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt första stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva ta hand om avfallet på ett från hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt godtagbart sätt.

Kommunen skall vidare beakta att bortforslingen anpassas till behovet för olika slag av bebyggelse. *Lag (1993:416).*

5 § Kommunen är, om inte annat föreskrivs med stöd av 6 b §, skyldig att se till att hushållsavfall från kommunen slutligt omhändertas. *Lag (1993:416).*

6 § Regeringen får i fråga om annat avfall inom en kommun än hushållsavfall föreskriva

1. att avfallet skall forslas bort genom kommunens försorg,
2. att kommunen skall se till att avfallet slutligt omhändertas.

Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela föreskrifter enligt första stycket. *Lag (1990:235).*

Producentansvar

6 a § Med producent avses i denna lag den som yrkesmässigt tillverkar, importerar eller försäljer en vara eller en förpackning. Med producent avses även den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som fordrar särskilda åtgärder från renhållnings- eller miljövårdssynpunkt. *Lag (1993:416).*

6 b § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för producenterna att se till att avfallet av de varor eller av de förpackningar som de tillverkar, importerar eller säljer eller avfallet från sådan verksamhet som de bedriver bortforslas, återanvänds, återvinns eller omhändertas på sätt som kan krävas för en miljömässigt godtagbar avfallshantering.

Föreskrifterna får även avse skyldighet att

1. märka en vara eller en förpackning,
2. lämna uppgifter om insamling, återanvändningsgrad, återvinningsgrad eller andra förhållanden. *Lag (1993:416).*

Avfallshantering

7 § När avfall skall forslas bort genom kommunens eller en producents försorg, får avfallet inte grävas ned, komposteras

eller på annat sätt slutligt omhändertas av fastighetsinnehavaren.

Skall avfall forslas bort genom kommunens eller en producents försorg får inte någon annan än den som kommunen eller producenten anlitar för ändamålet ta befattning med bortforslingen. *Lag (1993:416).*

8 § Om det behövs av återanvändnings- eller återvinnings-skäl eller andra hälso- eller miljöskäl, får regeringen meddela föreskrifter som innebär att ett visst slag av avfall skall förvaras och forslas bort skilt från annat avfall och meddela de föreskrifter som behövs för ändamålet. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter. *Lag (1997:1197).*

8 a § Om det behövs för att främja återanvändning eller återvinning av material av sådana skrotbilar eller delar av skrotbilar som avses i bilskrotningslagen (1975:343), får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om demontering eller hantering av skrotbilar eller delar av skrotbilar. *Lag (1996:544).*

8 b § Om det behövs av återanvändnings- eller återvinnings-skäl eller andra hälso- eller miljöskäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om

1. yrkesmässig förbehandling av avfall, såsom demontering och sortering, som utgörs av elektriska och elektroniska produkter och

2. att den som yrkesmässigt bedriver verksamhet som syftar till att förbehandla avfall, såsom demontering och sortering, som utgörs av elektriska och elektroniska produkter skall ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

Lag (1997:1197).

8 c § Om det behövs av återanvändnings- eller återvinnings-skäl eller andra hälso- eller miljöskäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om förbud mot deponering, förbränning och fragmentering av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter innan avfallet förbehandlats enligt 8 b §. *Lag (1997:1197).*

8 d § Om det behövs av återanvändnings- eller återvinnings-skäl eller andra hälso- eller miljöskäl, får regeringen meddela

föreskrifter om förbud mot deponering av brännbart och organiskt avfall.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avsteg eller i det enskilda fallet medge undantag från förbuden som avses i första stycket.

Lag (1997:1197).

Anmälnings- och tillståndsplikt

8 e § Om det behövs av hälso- eller miljöskäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om

1. att avfall får transporteras yrkesmässigt endast av den som har tillstånd eller är anmäld hos den myndighet som regeringen bestämmer eller att det för sådan verksamhet skall gälla andra särskilda villkor och

2. att den som i yrkesmässig verksamhet ger upphov till annat avfall än hushållsavfall skall lämna det för bortforsling till den som innehar tillstånd till transportverksamhet eller är anmäld hos föreskriven myndighet.

Tillstånd enligt första stycket 1 skall sökas hos den myndighet som regeringen föreskriver.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att en avgift skall tas ut för anmälningar som avses i första stycket liksom vid prövning av ansökningar om tillstånd. *Lag (1997:1197)*.

8 f § Om det behövs av hälso- eller miljöskäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att de som yrkesmässigt samlar in eller för någon annans räkning yrkesmässigt ombesörjer bortskaffande eller återvinning av avfall skall vara anmälda hos den myndighet som regeringen föreskriver. Detta gäller inte den som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt föreskrifter som har meddelats stöd av 8 e § eller enligt miljöskyddslagen (1969:387).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att en avgift skall tas ut för anmälningar som avses i första stycket. *Lag (1997:1197)*.

Kommunal renhållningsordning

9 § För varje kommun skall finnas en renhållningsordning som skall innehålla kommunens föreskrifter om avfallshantering och en avfallsplan.

Avfallsplanen skall innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om avfallsplanens innehåll.

I renhållningsordningen skall föreskrivas under vilka förutsättningar undantag kan medges från renhållningsordningens föreskrifter. Frågor om undantag prövas av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. *Lag (1991:1702).*

9 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att den som yrkesmässigt bedriver verksamhet som ger upphov till avfall skall lämna kommunen de uppgifter som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Regeringen får överlåta åt kommunerna att föreskriva om uppgiftsskyldighet. *Lag (1990:235).*

10 § Renhållningsordningen skall antas av kommunfullmäktige.

11 § När ett förslag till renhållningsordning upprättas, skall kommunen på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken.

Innan förslaget till renhållningsordning antas, skall det ställas ut till granskning under minst fyra veckor.

12 § Kungörelse om förslagets utställande skall utfärdas i ortstidning före utställningstidens början.

Av kungörelsen skall framgå förslagets huvudsakliga innebörd, var det finns att tillgå och inom vilken tid och till vem erinringar mot förslaget skall framställas.

13 § Bestämmelserna i 11 och 12 §§ gäller även i fråga om ändringar i en renhållningsordning.

Om ett förslag till ändring i renhållningsordningen berör endast ett mindre antal fastighetsinnehavare eller ändringen annars är av begränsad omfattning, får kommunen underlåta att ställa ut ändringsförslaget.

14 § Kommunen är skyldig att, utöver vad som följer av renhållningsordningen, forsla

bort hushållsavfall, om fastighetsinnehavaren begär det och det inte är oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

Frågor om sådan bortforsling prövas av den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

Avgifter

15 § Kommunen får föreskriva att avgift skall erläggas för sådan bortforsling och sådant slutligt omhändertagande av avfall som sker genom kommunens försorg enligt denna lag. Avgiften skall enligt kommunens bestämmande erläggas till kommunen eller till den som utför renhållningen.

I fråga om avgift för hantering av avfall från fartyg finns särskilda bestämmelser i lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg. *Lag (1980:426).*

16 § Avgiften skall vara årlig eller på annat sätt periodisk. Om avgiften avser bortforsling och slutligt omhändertagande vid enstaka tillfällen får kommunen besluta att avgiften skall erläggas särskilt för tillfället i fråga. Avgiften skall bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka

nödvändiga planerings-, kapital- och driftskostnader för renhållningen. Från dessa kostnader skall avräknas kostnaderna för vad som kan belöpa på användning av anläggningar eller utrustning för annat ändamål än renhållning. Avgiften får tas ut på sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras.

Om kommunen uppdrar åt annan att utföra renhållningen, får avtalet med denne läggas till grund för beräkning av avgiften, om inte kostnaden därigenom blir väsentligt högre än om kommunen själv utför renhållningen. *Lag (1991:647)*.

17 § Avgiften skall utgå enligt taxa, som antas av kommunfullmäktige.

I taxan skall anges hur avgiften skall bestämmas när taxan saknar tillämplig bestämmelse om avgift. Därvid skall de grunder som anges i 16 § beaktas.

Taxan skall innehålla föreskrifter om vem som är avgiftsskyldig och till vem avgiften skall erläggas.

17 a § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommuner eller en

myndighet får meddela föreskrifter om att avgift för bortforsling och slutligt omhändertagande genom kommunens försorg av avfall som avses i 6 b § får tas ut av producenten. Avgiften skall betalas till kommuner eller till den myndighet som regeringen bestämmer. *Lag (1993:416).*

Särskilda bestämmelser

18 § Såvitt avser gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser, som är redovisade i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) och för vilka kommunen är huvudman, svarar kommunen för att platserna genom gaturenhållning, snöröjning och liknande åtgärder hålls i ett sådant skick att uppkomsten av sanitär olägenhet hindras samt de krav tillgodoses, som med hänsyn till förhållandena på platsen och övriga omständigheter kan ställas i fråga om trevnad, framkomlighet och trafiksäkerhet. Kommunens skyldigheter gäller inte, om åtgärderna skall utföras av staten som väghållare.

Inom områden, som i detaljplan redovisas som kvartersmark och som har iordningställts och begagnas för allmän trafik, är fastighetsinnehavaren skyldig att utföra sådana åtgärder som avses i första

stycket.

Utan hinder av vad som sägs i andra stycket ansvarar dock kommunen i enlighet med vad som anges i första stycket för områden som skall användas för allmän trafik och som har upplåtits till kommunen med nyttjanderätt eller annan särskild rätt enligt 14 kap. 2 § plan- och bygglagen.

När särskilda skäl föreligger, får regeringen på framställning av kommunen medge kommunen undantag från skyldigheten enligt första stycket. *Lag (1993:1619).*

19 § Kommunen kan ålägga en fastighetsinnehavare inom ett område med detaljplan där kommunen är huvudman för allmänna platser att utföra de åtgärder som avses i 18 § första stycket i fråga om gångbana eller något annat utrymme utanför fastigheten som behövs för gångtrafiken.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får meddela närmare föreskrifter i fråga om de åtgärder som skall vidtas av fastighetsinnehavaren. *Lag (1993:1619).*

20 § Har på annan plats utomhus än som avses i 18 § där allmänheten får fritt färdas

skräpats ned eller annars osnyggats, åligger det kommunen att återställa platsen i sådant skick som med hänsyn till ortsförhållandena, platsens belägenhet och omständigheterna i övrigt tillgodoser skäliga anspråk.

Bestämmelserna i första stycket skall inte tillämpas, om skyldigheten enligt lag eller annan författning eller särskilda föreskrifter skall fullgöras av annan.

Tillsyn

21 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas inom kommunen av en sådan nämnd som avses i 9 §, om inte regeringen bestämmer annat.

Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet. Statens naturvårdsverk har den centrala tillsynen.

Lag (1991:1702).

21 a § En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgift som kommunen har enligt denna lag skall ombesörjas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att avgöra ärenden.

Kommunen får också efter

överenskommelse med en annan kommun uppdra åt en anställd i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900). Föreskrifterna i 6 kap. 24-27 och 35 §§ kommunallagen om jäv och anmälan av beslut till nämnd skall tillämpas på den som fattar sådana beslut. *Lag (1996:639).*

22 § För tillsynen har kommunal nämnd som är tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och områden.

Kommunal nämnd som är tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Det åligger polismyndighet att lämna det biträde som behövs för tillsynen. *Lag (1990:235).*

23 § Kommunal nämnd som är tillsynsmyndighet får meddela förelägganden eller förbud som uppenbart behövs för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

I ett beslut om föreläggande eller förbud

kan vite sättas ut. Frågan om utdömande av vitet prövas av länsstyrelsen.

lakttas inte ett föreläggande, får nämnden låta vidta åtgärden på den försumliges bekostnad.

23 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som i yrkesmässig verksamhet ger upphov till annat avfall än hushållsavfall eller yrkesmässigt omhändertar annat avfall än hushållsavfall skall lämna uppgift om avfallets art, sammansättning och mängd samt uppgift om varifrån avfallet kommer och var avfallet lämnas.

Uppgifterna skall lämnas till den kommunala nämnd som är tillsynsmyndighet. *Lag (1997:1197).*

Ansvar och besvär m.m.

24 § Till böter eller fängelse i högst sex månader skall den dömas som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 7 § första stycket,
2. bryter mot 7 § andra stycket genom att yrkesmässigt eller annars i större omfattning samla in och forsla bort avfall,
3. inte fullgör sina skyldigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 9 a

§,

4. inte fullgör sina skyldigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 8 e § första stycket 1, eller

5. inte fullgör sina skyldigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 8 e § första stycket 2.

I ringa fall döms inte till ansvar.

Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet inte fullgör sin skyldighet enligt 18 § andra stycket eller 19 § som fastighetsinnehavare.

Till ansvar för gärning enligt första eller tredje stycket döms inte om ansvar kan ådömas enligt brottsbalken.

Den som överträtt vitesföreläggande eller vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet. *Lag (1997:1197)*.

24 a § Till böter skall den dömas som med uppsåt eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift om förhållande av betydelse i någon handling som avges enligt denna lag eller enligt någon föreskrift som meddelats med stöd av lagen. *Lag (1990:235)*.

25 § Kommunal nämnd som är tillsynsmyndighet får förordna att dess beslut skall lända till efterrättelse utan hinder av förd talan.

26 § En kommunal nämnds beslut enligt denna lag överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Regeringen kan dock föreskriva att vissa beslut skall överklagas hos regeringen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Lag (1995:1705).

Övergångsbestämmelser

1995:1705

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1996 men tillämpas inte i de fall där det första beslutet i ärendet fattats dessförinnan.

Kontakt

Växel

Växel

08-786 40 00

Faktafrågor om riksdagen och EU

Riksdagsinformation

020-349 000

riksdagsinformation@riksdagen.se

Kontakta ledamöter

Frågor om Riksdagsförvaltningens diarium

registrator.riksdagsforvaltningen@riksdagen.se

Genvägar

Arbeta hos oss

Beställ och ladda ner

Press

Riksdagens öppna data

Riksdagsbiblioteket

Riksdagsförvaltningens diarium

Följ Sveriges riksdag

X

Youtube

Instagram

Linkedin

Talmannen på X

Talmannen på Instagram

Prenumerera

För dig som vill bevaka arbetet i kammaren och utskotten finns det flera olika sätt att välja mellan.

Följ och prenumerera

[Om webbplatsen](#)

[Kakor](#)

[Tillgänglighet](#)